گزارش روز

مشاور ارشد اقتصادی رییس‌جمهور:

اقتصاد ایران در معرض یک انتخاب مهم است

با اجرایی شدن توافقنامه می‌توان امیدوار بود اقتصاد ایران سال ۹۵ را بدون هیچ تحریمی آغاز کند. مسعود نیلی، مشاور ارشـد رییس‌جمهور در حالی که سال جاری را سال سخت اقتصاد ایران توصیف می‌کرد، خوشبینانه‌ترین سـناریوی پیش رو را در روند اجرایی شدن توافقنامه ایران و ۱+۵ مورد بررسـی قرار داد و گفت: براساس خوشبینانه‌ترین سناریو، برابر آنچه توافق شده اگر روند اجرایی تعهدات بدون ایجاد هر گونه خللی به پیش رود، ما در فصل پایانی سال جاری شـاهد لغو تمامی تحریم‌های اقتصادی زیر چهار سـرفصل تجارت، تکنولوژی، مالی و انرژی خواهیم بود. در این صورت، با نگاه خوشـبینانه، سـال ۱۳۹۵ را بدون وجود هر گونه تحریم اقتصادی آغاز خواهیم کرد. لذا می‌توان امیدوار بود که نتایج عملی لغو تحریم‌ها در سال آینده اقتصاد ایران خود را نشان دهد. مشاور ارشد اقتصادی رییس‌جمهور پیش بینی کرد که ما در فصل پایانی سال جاری شـاهد لغو تمامی تحریم‌های اقتصادی چهار سرفصل تجارت، تکنولوژی، مالی و انرژی خواهیم بود.

سال ۹۴؛ سخت‌ترین سال مالی کشور

مشاور ارشد اقتصادی رییس‌جمهور با نام بردن از سال ۱۳۹۴ به عنوان سخت‌ترین سال مالی و بودجه‌ای دولت، استمرار کاهش تورم و حفظ دستاورد نرخ مثبت رشد اقتصادی را دو چالش اصلی سال ۱۳۹۴ خواند و گفت: آنچه در حال حاضر به عنوان تهدید اصلی برای تداوم روند کاهشی نرخ تورم محسوب می‌شود، بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی است. بانک‌های کشور در شرایط نامساعدی به سر می‌برند و تراز مالی آنها با مشکل مواجه است که باعث افزایش اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی شده اسـت. همچنین بخش واقعی اقتصاد در طرف عرضه با تنگنای مالی و در طرف تقاضا با کمبود تقاضای موثر مواجه است. رییس موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی، خوشبینی ایجاد شده در جامعه را مثبت ارزیابی کرد و افزود: «شاید بتوان این فرضیه را مطرح کرد که احتمالا در پی حصول نتیجه در مذاکرات هسته‌ای، مردم دید مثبتی نسبت به آینده اقتصاد پیدا کرده‌اند. این عامل البته با دیگر شاخص‌ها نیز قابل اندازه‌گیری است و نشـان می‌دهد که این خوشبینی احتمالا تحرکی مثبت در سمت تقاضا ایجاد خواهد کرد؛ به علاوه این اتفاق به کاهش انتظارات تورمی می‌انجامد که برای حفظ روند کاهشی تورم به کمک بانک مرکزی خواهد آمد. همان‌طور که کاهش انتظارات تورمی بعد از انتخابات سال ۱۳۹۲ به کاهش نرخ تورم در آن سال به‌طور قابل توجهی یاری رساند.

معضلات کنونی اقتصاد ایران چه هستند؟

وی که به دعوت کانون مهندسـین فارغ‌التحصیل دانشکده فنی دانشـگاه تهران در این دانشکده حضور یافت، با اشاره به اینکه اثرات عملی تحریم‌ها در سال ۱۳۹۵ نمود پیدا می‌کند، تاکید کرد که باید از شـرایط ایجاد شده برای رفع مشکلات سـاختاری اقتصاد استفاده کرد. وی مشکلات کنونی اقتصاد ایران را در زیر سه سرفصل عمده مشکلات ساختاری بلندمدت، مشکلات مربوط به سیاسـتگذاری در دوره وفور درآمدهای نفتی و مشکلات مربوط به دوره تحریم طبقه‌بندی کرد. مشـاور اقتصادی رییس‌جمهور گفت: اقتصاد ما قبـل از دوره اخیر سیاستگذاری در کشور هم با مشکلاتی مزمن مواجه بوده اسـت. این مشکلات در دوره وفور درآمدهای نفتی ابعاد بزرگ‌تر و تنوع بیشتر پیدا کرد و به دنبال آن، در دوره تحریم هم مسائل تشدید شد. مشکلات ساختاری بلندمدت در سه دهه گذشته باعث شده ما نتوانیم رکوردهای خوبی به جا بگذاریم. برای مثال رشد اقتصادی ما به‌طور متوسط حدود ۳/۳ درصد بوده است که نرخ رشد خوبی محسوب نمی‌شود. مشـاور اقتصادی رییس‌جمهور مشکلات ساختاری اقتصاد را ذیل هفت سرفصل طبقه‌بندی کرد و با تشریح موارد مرتبط با هر یک از آنها توضیح داد که چگونه سیاست‌های دوره وفور درآمدهای نفتی و متعاقب آن، اعمال تحریم‌های ظالمانه، این مشـکلات را تحت تاثیر قرار داده اسـت. وی به عنوان یک نمونه به ضعف سیستم اداری و حاکمیت قانون اشاره کرد و توضیح داد که ایفای نقش توزیع رانت در مقیاس بزرگ توسط دولت در دوره وفور، منجر به بروز فساد مالی شده و به دنبال آن، در دوره تحریم همین مجموعه مسائل باعث شکل‌گیری یک اقتصاد غیر رسمی و غیرشفاف تحت عنوان دور زدن تحریم شده است که اثر آن روی ضعیف‌تر شدن نظام اداری کشور بازگشت کرده است.

اقتصاد ایران در معرض یک انتخاب

مشاور ارشد اقتصادی رییس‌جمهور با بیان این سوال که توافق هسته‌ای چگونه می‌تواند موانع توسعه اقتصادی ما را رفع کند، گفت: اگر این توافق را صرفا به عنوان کانالی برای تزریق منابع ارزی به اقتصاد ببینیم با توجه به مشکلات ساختاری و مواردی که ذکر شد، در ساختار غلط موجود، تنها دستاورد ما هزینه کرد غلط و با بهره‌وری پایین و یک دوره بهبود کوتاه‌مدت خواهد بود. او با بیان اینکه اقتصاد ایران در معرض یک انتخاب مهم قرار دارد، افزود: این انتخاب تنها در اختیار دولت نیست و جامعه باید به این انتخاب دست بزند. این اقتصاددان گزینه‌های کنونی در مقابل اقتصاد ایران را انتخاب گزینه «اقتصاد برون‌زا و درون‌گرا» یا «اقتصاد درون‌زا و برون‌گرا» ذکر کرد و گفت: گزینه اول یعنی اینکه اقتصاد در شرایط پس از تحریم با محوریت صادرات نفت و واردات ناشی از آن باشد. سرمایه‌گذاری خارجی با محوریت شرکت‌های دولتی و شبه‌دولتی برای بازار داخلی است و ورود منابع خارجی به شرط تضمین بانک مرکزی محقق خواهد شـد. نیلی در مورد گزینه دوم توضیح داد: گزینه دومی که پیش روی ما است اقتصاد درون‌زا و برون‌گرا است که توسعه تجارت را با محوریت صادرات صنعتی و توسعه گردشگری می‌بیند. سرمایه‌گذاری خارجی با محوریت بخش خصوصی برای توسعه صادرات و تامین مالی خارجی هم با محوریت بخش خصوصی برای رونق تولید و توسعه کسب و کار است. او گفت: در کشور ما سیاستگذار همواره به این سمت سوق داده می‌شود که به سراغ گزینه اول برود. یعنی نفت صادر و کالا وارد کند تا به اصطلاح بهبود وضعیت مردم ملموس شود. در حالی که این کار گرهی از مشکل اصلی ما یعنی اشتغال باز نمی‌کند.

توافق به مثابه بزنگاه

مسـعود نیلی گفت: «یک اقتصاددان برجسـته به نام «دارون عجاوغلو» که در دانشگاه ام‌آی‌تی اقتصاد سیاسی توسعه تدریس می‌کند در کتاب «چرا کشورها شکست می‌خورند» چهار عامل برای خوشبختی یا بدبختی ملت‌ها عنوان می‌کند که شامل نهادهای یک کشور، فرهنگ، جغرافیا و شانس است. منظور از شانس یک اتفاق یا رویداد است که به عنوان بزنگاه تاریخی از آن یاد می‌کند و می‌گوید که هر کشوری در تاریخ خود با معدود بزنگاه‌های تاریخی مواجه می‌شـود که می‌تواند از آن برای جهش رشد و توسـعه یا نزول و سقوط استفاده کند. وی افزود: به عنوان مثال به کشورهای آسیای جنوب شـرقی می‌توان اشاره کرد که از تهدید کمونیسم در آسـیا به عنوان یک بزنگاه اسـتفاده کردند و از امریکا امتیازات فراوانی گرفتند که سرآغاز روند توسـعه در این کشـورها در دسـتیابی به بازارهای بیرونی بود. مشاور ارشد رییس‌جمهور گفت: ما در تاریخ کشـورمان چند بار با بزنگاه‌های تاریخی مواجه بودیم که آن را پس زده و استفاده‌ای نبرده‌ایم. اگر با شرایط جدید هم در قالب همان سیاست و اقتصاد سـنتی برخورد کنیم، نتیجه‌ای نمی‌گیریم و در آینده با بحران‌های بزرگ مواجه می‌شـویم که می‌تواند ما را دچار شـرایطی بدتر و خطرناک‌تر از دوران تحریم کند. او گفت: ما باید سیاستگذار را توجیه کنیم، در عرصه اجتماعی و افکار عمومی هم این بحث تبدیل به گفتمان و مطالبه شود. در غیر این صورت فرمان هدایت اقتصاد ما به‌طور سـنتی به همان سمتی کشیده می‌شـود که پول نفت را صرف رفاه کوتاه‌مدت و بحران‌های درازمدت کند.

پنجره

ایران ۵۷ میلیون بشکه نفت ذخیره دارد

یک شرکت انگلیسی که موقعیت ناوگان نفتکش‌های اقیانوس پیما را رصد می‌کند اعلام کرد که ایران ۵۶ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه نفت ذخیره شـده روی دریا دارد. در روزهای اخیر اخبار و گزارش‌های زیادی درباره میزان نفت ذخیره شده ایران در نفتکش‌های شناور منتشر شده است. برخی منابع خارجی مقدار این ذخایر را ۳۰ تا ۴۰ میلیون بشکه اعلام کرده‌اند. بیشتر برآوردها نشان می‌دهد که مقدار نفت خام و میعاناتی که ایران در نفتکش‌های شناور روی دریا دارد، حدود ۳۰ تا ۴۰ میلیون بشکه است که برای افزایش صادرات روزانه حدود ۲۰۰ الی ۲۵۰ هزار بشکه در روز ایران برای مدت شش ماه کافی است. تحلیلگران می‌گویند مطمئنا ایران قادر خواهد بود نفت ذخیره شده خود را روانه بازار کند، اما این مقدار نفت برای ورود یک باره به بازار بیش از حد زیاد است و ایران در صورتی که قصد انجام فوری این کار را داشته باشد باید سقوط قیمت‌ها را بپذیرد. اما نفت ایران تنها در خشکی نیست. ایران در زمان تحریم‌ها طی بیش از دو سال گذشـته به تولید نفت ادامه داده و آنها را در نفتکش‌های عظیم موسوم به وی ال سی در نقاط مختلف ذخیره کرده است. ایران مقدار نفت ذخیره شده خود را تاکنون اعلام نکرده است و آمارهای منتشر شـده صرفا برآورد منابع خارجی بوده است. رویترز مقدار نفت ذخیره شده ایران در نفتکش‌ها را حدود ۴۰ میلیون بشکه تخمین زده است. اگر نفت ذخیره ایران وارد بازار اشباع شده کنونی شود حدودا روزانه ۲۵۰ هزار بشکه به عرضه جهانی نفت خواهد افزود و این امر برای چهار تا پنج ماه که همه آن فروخته شود، باعث کاهش بیش از پیش قیمت‌ها می‌شود. یک شرکت انگلیسی موسوم به «وسلز ولیو» (ارزش نفتکش‌ها) که موقعیت ناوگان نفتکش‌های اقیانوس پیما را رصد می‌کند در جدیدترین آمار تعداد بشکه‌های نفت ذخیره شده ایران روی دریا را ۵۶ میلیون و ۷۳۴ هزار و ۵۹۵ بشکه برآورد کرده است که معادل هفت میلیون و ۷۴۰ هزار و ۵۴ تن برآورد می‌شود. این در حالی است که هلنیک شیپینگ نیوز می‌نویسد: واضح است که هیچ راهی برای پی بردن به مقدار دقیق نفت ذخیره ایران وجود ندارد اما محاسبات نشان می‌دهد که ۵۰ میلیون بشکه رقم بسیار محتملی برای نفت ذخیره شده ایران در نفتکش‌های شناور است. این شـرکت اعلام کرد که ایران پنجمین دارنده بزرگ ناوگان نفتکش‌های غول پیکر داری ذخیره نفت در جهان است. براساس آمار شرکت وسلز ولیو نفت ذخیره شده ایران در مجموع در ۲۵ نفتکش قرار دارند. از این تعداد ۱۷ نفتکش عظیم در سواحل خلیج فارس لنگر انداخته‌اند. شش نفتکش در مسیر کشورهای خریدار نفت ایران هستند و از دو نفتکش دیگر یکی از ساحل چین و دیگری در مالزی لنگر انداخته‌اند.

آماده‌باش سیف به بانک‌ها برای حضور در اقتصاد بین‌الملل

رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه با جمع‌بندی مذاکرات هسته‌ای امیدواریم تحریم‌های مالی و بانکی به طور کامل برطرف شود، گفت: همه بانک‌های کشور باید خود را آماده حضور موثر در بازارهای جهانی و اقتصاد بین‌الملل کنند. ولی‌الله سـیف افزود: ساختار بانکی کشور باید خود را متناسب با تحولات مدرن بین‌المللی اصلاح کند و امیدواریم در دوره جدید بتوانیم هزینه‌های تمام شـده خدمات پولی را کاهش دهیم. وی همچنین از تدوین پیش نویـس دو لایحه اصلاح قانون عملیاتی بانکی بدون ربا و لایحه قانون بانک مرکزی خبر داد و گفت: گروه مشـترک بانک مرکزی و وزارت اقتصاد این دو لایحه را تدوین می‌کنند و به زودی به دولت می‌رود که امیدواریم به سرعت در مجلس شورای اسلامی به تصویب نهایی برسد. در تدوین این لوایح از تجارب گذشته کشور و همچنین از تجارب بین‌المللی استفاده کردیم و امیدواریم در دوره جدید کمترین چالش و مشکلات را در اجرای قوانین بانکداری کشور و نظارت بر نهادها و موسسات مالی داشته باشیم. وی گفت: ما درباره امنیت سپرده‌های مردم در بانک‌ها و موسسات مالی حساسیت و نظارت لازم را داریم و به عملکرد بانک‌های خصوصی و دولتی نگاه یکسـانی داریم و اجازه نمی‌دهیم در حق سپرده‌گذاران اجحاف شـود همان‌طوری که در زمینه رعایت نرخ سود بانکی این طور عمل شد. رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه هرگز از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی غافل نخواهیم شد، گفت: باید همه بانک‌ها و نهادهای مسوول تلاش کنند که شبکه بانکداری کشور کمترین آسیب را از تکانه‌های بین‌المللی بخورد و همزمان حمایت از تولید ملی در اولویت تخصیص منابع خواهد بود.

بازی جدید جاده مخصوصی‌ها با خودروسازان خارجی

چرخش آلمانی در جاده مخصوص

نظر خودتان را در مورد این مطلب برایمان پیامک کنید
اعتماد ۳۰۰۰۴۷۵۳

گزارش

□ نرگس رسـولی / به نظر می‌رسـد نامهربانی‌های فرانسوی‌ها کار دست‌شان داده است. بعد از آنکه در جریان تحریم‌ها فرانسوی‌ها قرارداد چند دهه‌ای خود را زیر پا گذاشته و زندگی در کنار برج ایفل را به ماندن در ایران و همکاری بلندمدت ترجیح دادند شاید هیچگاه فکر نمی‌کردند این تصمیم شـان می‌تواند بازی را از زمین‌شـان خارج کرده و توپ را بـه زمین دیگر رقیب اروپایی‌شان ببرد. آبی پوشان جاده مخصوص که هنوز کینه ترک یک‌شبه فرانسوی‌ها آن هم بعد از ۲۳ سال همکاری مسـتمر را دارند بعد از لغو تحریم‌ها و توافـق وین آن روی سکه خود را نشان دادند و دیگر از سازش مسالمت آمیزشان صحبت نمی‌کنند. گویا آنها نیز به خوبی فهمیده‌اند هر نوع تصمیمی که امروز برای تولیدات خود بگیرند می‌تواند بازار آینده‌شان را تحت تاثیر بگذارد و سهم‌شـان را در بازار ارتقا داده یا به‌شدت کاهش دهد. بی‌شـک خودروسازان جاده مخصوص بعد از ورود بی‌سابقه خودروهای متنوع خارجی و تغییر ذایقه ایرانی‌ها برای اسـتفاده از خودروی با کیفیت به جای خودروی ملی به خوبی فهمیده‌اند که دیگر در بازار خودرو قیمت حرف اول را نمی‌زنـد و آنچه می‌تواند بقای خودروسازان را تضمین کند، کیفیت است. نگاهی به کارنامه کاری پژو در ایران نشـان‌دهنده بدقولی‌های این شـرکت فرانسوی در برخورد با صنعت خودرو ایران است؛ کارنامه‌ای که از ممانعت فرانسوی‌ها برای دستیابی به خودکفایی در تولید قطعات خودرو تا عدم پرداخت خسـارت بابت ترک یک‌شبه ایران توسـط کارشناسـان پژو را شامل می‌شود. هر چند که این خروج موجب شد تا ایران در ساخت قطعات مختلف مورد نظر پژو به خودکفایی برسد اما هنوز خاطره روزهای سخت فشار به خودروسازان برای تولید با کیفیت و فشارهای روانی اعتراضات مردمی برای بی‌کیفیتی تولیدات داخلی را از ذهن آبی و نارنجی پوشـان پاک نکرده اسـت. موضوعی که تلنگر تغییر جهت میز مذاکـره را از زد و جاده مخصوصی‌ها تمایل خود را به همسایه جنوب شرقی کشور برج ایفل بیش از قبل نشان دادند. ژرمن‌ها که پیش از این نیز سابقه همکاری در ایران را داشتند بی‌تمایل به حضور مجدد در ایران نبودند و همکاری حرفه‌ای در طول سال‌های حضور در ایران موجب شـد تا نگاه‌ها از همان ابتدا به میز آلمان‌ها مثبت‌تر از فرانسوی‌ها باشد. بر این اساس جاده مخصوصی‌ها در عین حال که بی‌تمایل به همکاری مشترک با چند برند اروپایی نیستند مذاکرات رسمی خود را با آلمان‌ها به سر و سامان بهتری رساندند تا زمانی که فرانسوی‌ها به پای میز مذاکره می‌نشـینند با خیال راحت‌تری از مطالبات عقب افتاده خـود صحبت کننـد. خبرها در هفته گذشـته و با ورود هیات آلمانی کاملا تایید کننده امضـای قراردادهای جدید بر مبنای همکاری مشـترک و انتقـال تکنولوژی با ژرمن‌ها بـود، البته پیـش از این خبرها حکایـت از انعقاد قرارداد ژرمن‌ها با نارنجی پوشـان جاده مخصوص داشـت و ادامه همکاری با فرانسوی‌ها را برای آبی‌پوشان محتمل‌تر می‌دانست، اما گویا کلا جاده مخصوصی‌ها به تفاهم مشترک برای همکاری با آلمان‌ها رسیده‌اند و قرار است آلمان جای رنوی فرانسـه را برای خودروسازان دولتی پر کند. بر همین اساس هم هاشـم یکه‌زارع، مدیر خودرویی که از دیگر مدیر خودرویی‌های جاده مخصوص پر تجربه‌تر است پیش از آنکه گمانه‌زنی‌ها برای بقای فرانسوی‌ها همزمان با سفر فابیوس به ایران رنگ و بویی جدی‌تر بگیرد به جمع خبرنگاران آمد که پیگیر نتیجه مذاکرات با آلمان‌ها بودند و از قراردادی ۱۰ ساله صحبت کرد که مجددا جا پای ژرمن‌ها را در کیلومتر ۱۴ جاده مخصوص محکم می‌کند. البته گویا آبی‌پوشان قرارداد کهنه و خـاک خورده قبلی خود را نیـز به روی میز آورده‌اند و با مذاکرات جدیدشان قرار است با آلمان‌ها به غیر از خودروهای تجاری که سـابقه طولانی در آن دارند، خط تولید خودروی سـواری را نیز راه بیندازند. پس آلمان‌ها به زودی - تا دو، سـه ماه دیگر - دفتر همکاری خود را در تهران باز می‌کنند و ۵۰ درصد از سهام شرکت سـتاره ایران را که پیش از این هم بارها از آن به عنوان شرکت پیگیر تولید بنز در ایران مطرح بود خواهند خرید تا دیگر بهانه‌ای برای ترک بی‌دلیل ایران نداشته باشند. آذر ماه ۹۲ و در جریان اجلاس داووس برای نخستین بار حسن روحانی، رییس جمهور اجازه داد تا سـرمایه‌گذاران خودرویی خارجی بتوانند سـهامدار خودروسازان ایران شوند. حال به نظر می‌رسد با آبی‌پوشان با همان مجوز، آلمان‌ها را در ایران سـهامدار خودرویی کردند و به قولی قرارداد جدیدشـان را محکم‌تر از قبل بسـتند تا مشـکلاتی را که طی ۲۳ سـال همکاری با پژو داشتند بار دیگر تکرار نکنند. شـاید به همین دلیل بود که یکه زارع در گفته‌هایش تاکید کرد: «فولکس‌واگن می‌تواند شریک خوبی برای ایران خودرو باشـد» و مجددا تاکید کـرد: «می‌توانیم شریکی مقتدر و متعهد به قول و قرار انتخاب کنیم.»

بنز و حضور تمام قد

وی حتی برای حضور بنز در بازار ایـران از لفظ «ورود تمام قد» استفاده کرد تا حمایتش را نشان دهد اما زیر کانه گفت: «قرارداد با بنز در راستای ساخت داخل مناسبی در ایران همراه خواهد بود. ضمن آنکه در این حوزه نیز بنز اعلام آمادگی کرده که ۳۰ درصد سهام شرکت ایدم را خریداری و تولید موتورهای روز جهان را آغاز کند. شرکت محور خودرو که تولیدکننده اکسل اسـت نیز فعالیت‌های خود را با بنز توسعه خواهد داد. به‌طور کلی باید گفت فعالیت بنز در ایران بسیار گسترده‌تر از قبل خواهد بود.» فولکس‌واگن که بحث همکاری با یکـی دیگر از خودروسـازان بخش خصوصی را تاکنون پیش بـرده بود حالا تولیـدش روی خط تولید ایران خودرویی‌ها هـم با اما و اگر اسـت، هر چند یکه‌زارع تمایل به همکاری با این برند دارد اما در مورد آن می‌گوید: «شـرکت فولکس‌واگن مذاکراتی با ایران خودرو داشـته است. سیاسـت ما در مذاکرات با این شـرکت مانند دیگر شـرکت‌های خارجی موضوعاتی همچون ساخت داخل، سرمایه‌گذاری، انتقال دانش فنی و صادرات بوده است اما در نهایت اینکه شریک فولکس‌واگن در ایران چه شرکتی خواهد بود اجازه دهید از سوی خود این شرکت اعلام شود. با این حال از نظر ما فولکس‌واگن یکی از گزینه‌های مناسب برای شراکت با ایران خودرو است.»

عرصه تنگ چشم بادامی‌ها

این مدیر خودرویی البته چشـم بادامی‌هـا را نیز فراموش نکرد و در شرایطی که بارها صحبت از استفاده از قطعات چینی در محصولات ایران خودرو شـده است و بعید نبود با ادامه تحریم‌ها قراردادهای محکمی میان این خودروساز با چینی‌ها منعقد شـود، گفته است: «با آمدن بزرگان خودروسازی جهان به ایران، جای چینی‌ها تنگ می‌شود. در گذشـته چینی‌ها توانستند با استفاده از فرصت ایجاد شـده در ایران حضور یابند. البته درست اسـت که قیمت خودروهـای چینی مقـداری جذاب اسـت اما این خودروها از نظر کیفیت و مشخصات فنی نمی‌توانند با خودروهای اروپایی رقابت کنند.»

غضب پژویی

این مدیر خودرویی اما وقتی صحبت از پژو می‌شـود به گونه‌ای دیگر صحبت می‌کند و نشان می‌دهد هنوز از دست فرانسوی‌ها ناراحت است. بالاخره صحبت‌ها به غرامت‌گیری و مواخذه پژویی‌ها می‌رسد. شاکله اصلی حرف‌های یکه‌زارع بر این اصول استوار است: «پژو برای بازگشـت به بازار ایران، باید در خصوص رفتار گذشته خود نیز پاسخگو باشد؛ برای شرکت‌هایی که به حقوق مردم ایران احترام نمی‌گذارند و با سیاست دولت همراه نمی‌شوند، فرش قرمز پهن نمی‌کنیم. پژو بعد از تحریم‌ها ناجوانمردانه و ناعاقلانه بازار ایران را ترک کرد، همکاری ایران خودرو با رنو از قالب رنوپارس خارج شده و به صورت مسـتقیم درآمده اسـت.» وی می‌گوید: «بعد از تحریم‌ها پژو در اقدامی غیرعاقلانه و ناجوانمردانه بازار ایران را ترک کرد و ۸۰۰۰ کارگر این شرکت در فرانسه بیکار شدند، بنابراین پژو باید بداند که اولا در رابطه با رفتاری که در گذشته داشته باید پاسـخگو باشـد و دوما حداقل تا این لحظه این شرکت نباید مطمئن باشد که قراردادی که برای همکاری با آن آماده شده حتما امضا می‌شود و اگر امضا شد این شرکت شـریک اصلی ما خواهد بود. در این زمینه مشکلات ناشی از خروج پژو در ایران در مذاکرات مطرح شـده که ممکن است تبدیل به عدد و رقم شود و آن را از پژو مطالبه خواهیم کرد، اما اینکه چه رقمی شود و چه زمانی مطالبه، مذاکره خواهد شد. پژو اگر به عنوان شریک اصلی ما انتخاب شد باید آن را جبران یا اینکه خسارت ما را به صورت ارزی پرداخت کند.»

مذاکره با سوزوکی ژاپن

یکه‌زارع البته بی‌خیال خودروسـازان آسیایی نشده و از ادامه همـکاری با ژاپن هم صحبت کرده و در پاسـخ به سـوالی مبنی بر مذاکره این شـرکت با خودروسازان امریکایی گفته است: «ما تابع سیاست‌های نظام هستیم و تاکنون با هیچ شـرکت امریکایی مذاکره نشـده است. مذاکراتی با شـرکت سوزوکی ژاپن داشـتیم و در زمینه تولید سه محصول سـوییفت، سـیاز و فلریون به توافق رسیده‌ایم. فلریون با تیراژ بالا تولید خواهد شد و می‌تواند رقیب محصولات کوچک شرکت‌های دیگر باشد.»

به روایت آمار

افزایش ۱۳/۹ درصدی اجاره‌بها در بهار

گروه اقتصادی | بهای مسـکن اجاری در مناطق شهری ایران در سه‌ماهه اول سـال ۱۳۹۴ به عدد ۱۶۸/۷ رسید که نسبت به سه‌ماهه قبل معادل ۱/۹ درصد و نسبت به سه‌ماهه مشابه سال قبل ۱۳/۹ درصد افزایش یافت. ادامه روند صعودی نرخ اجاره‌بهای مسکن در شـرایطی که بازار خرید و فروش راکد اسـت و قیمت‌ها هر روز در این بخش افت می‌کند، حکایت از آن دارد که وجود تقاضا همچنان دلیلی بر تازاندن بازار توسط موجران است در حالی که در بخش خریدوفروش تقاضاها روز به روز افت کرده و همه تا رسیدن نویدی برای بازگشت به روزهای رونق بازار در انتظار هستند. اجاره‌ها در بازار مسکن همچنان با روند صعودی دنبال می‌شود و برخلاف تحلیل فعالان این حوزه که تاثیرپذیری اجاره از قیمت خرید ملک و رکودی که در دو سـال گذشته بر این بازار حاکم بوده را برای امسال نوید می‌دادند، رشد ۱۳/۹ درصدی را به ثبت می‌رساند. افزایش نرخ‌ها در مدت مشابه سال قبل هم بر همین منوال بود با کمی افزایش بیشتر و در سطح ۱۴/۴ درصد برآورد می‌شد. حال می‌توان پس از عبور از بهار، میزان افزایش قیمت‌ها را در طول یک سال از بهار گذشته تا بهار امسال را ۱۴/۵ درصد عنوان کرد. در بین استان‌های کشور آذربایجان غربی، یزد و هرمزگان بیشترین افزایش نرخ اجاره‌بها را داشته‌اند و کمترین رشد اجاره‌بها در کرمانشاه، خراسان شمالی و سمنان گزارش شده است. اما در تقسیم‌بندی شهرها به بزرگ، کوچک و متوسط بیشترین رشد قیمت مربوط به شهرهای کوچک است. در بهار امسال نسبت به سه ماهه سال قبل ۱۶/۱ درصد رشد قیمت دیده می‌شود در حالی که میزان رشد در شهرهای بزرگ ۱۴ درصد تورم داشته‌اند. به این ترتیب کمترین تورم مربوط به شهرهای متوسط با ۱۲/۶ درصد تورم بوده است. ادامه روند صعودی نرخ اجاره‌بهای مسکن در شرایطی که بازار خرید و فروش راکد است و قیمت‌ها هر روز در این بخش افت می‌کند، حکایت از آن دارد که وجود تقاضا همچنان دلیلی بر تازاندن بازار توسط موجران است در حالی که در بخش خریدوفروش تقاضاها روز به روز افت کرده و همه تا رسیدن نویدی برای بازگشت به روزهای رونق بازار در انتظار هستند.

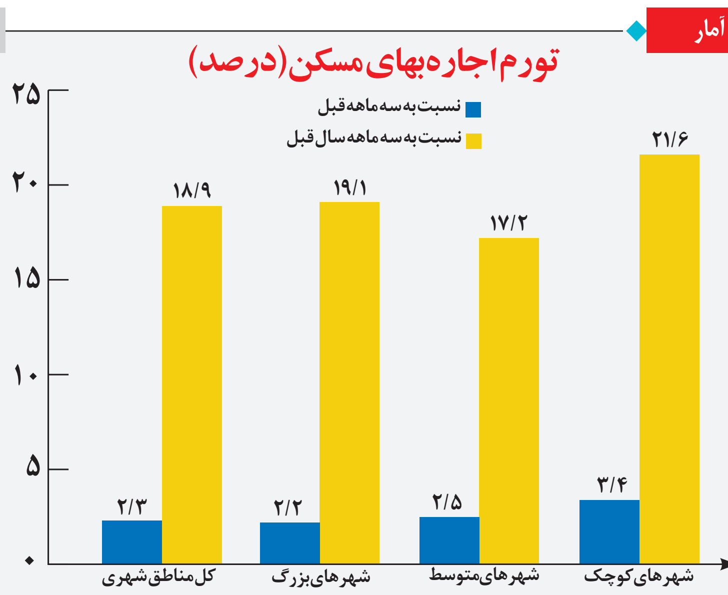

بورس

نفسگیری بورس بعد از دو هفته سقوط

گروه اقتصادی | بورس تهران بعد از دو هفته عقب‌نشینی دیروز به دور مثبت بازگشـت و تا ۶۶ هزار و ۴۸۹ واحد بالا آمد. در بازار دیـروز بانک‌ها، خودرویی‌هـا و لیزینگی‌ها با افزایش تقاضا پرطرفدار شدند. این در حالی بود که صنایع پتروشیمی و سیمانی و شرکت‌های سرمایه‌گذاری همچنان از فشار عرضه رنج می‌برند و اجازه رشد بازار توسط بانکی‌ها و خودرویی‌ها را ندادند. شرکت‌های پالایشی، بیمه، حمل و نقـل، دارویی‌ها و محصـولات غذایی هم دیـروز روندی متعادل همراه با عرضه و تقاضا را دنبال کردند. در بازار دیروز «حکشتی»، «وتجارت»، «وبصادر»، «خودرو» و «مبین» بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص داشتند ولی «شاراک» و «وبشهر» بیشترین تاثیر منفی را بر شاخص بازار داشتند. بررسی نمودارهای تکنیکال نشان می‌دهد از ابتدای هفته آینده بازار دوبـاره به دور منفـی خواهد افتاد و شـاخص همچنان روند اصلاحی را دنبال می‌کند و ممکن اسـت تا کانال ۵۰ هزار واحدی سقوط کند. این در حالی است که بر اساس اطلاعات موجود، شاخص کل طی معاملات سه‌ماهه ابتدایی امسال یعنی از پنج فروردین ماه تا ۳۱ خرداد ماه از ۶۲ هزار و ۸۸۵ واحـد به ۶۳ هزار و ۸۱۰ واحد رسـیـد و در نهایت بازدهی مثبت حدود دو درصدی را به دست آورد. در این مدت بیشترین مقداری که در روند شاخص کل بورس دیده شد طی ۱۷ فروردین ماه یعنی دومین روز معاملاتی پس از ارایه بیانیه لوزان و در محـدوده ۷۰ هزار و ۶۸۴ واحد بـوده اسـت. در مقابل اما، بـورس طـی مدت مذکـور بازدهـی منفی کمتر از یـک درصدی را برای سـهامداران محقق ساخت. در این میان ۲۲۲ شرکت با رشـد قیمتی همراه شدند و افت ارزش سهام ۲۸۳ شرکت باعث کاهش سرمایه سهامداران آنها شد. از میان صنایع با بیشترین بازدهی مثبت می‌توان به گروه‌هایی همچون استخراج سایر معادن با بازدهی ۴۲ درصدی تک سهم آن یعنی «کماسه»، منسوجات با بازدهی مثبت ۱۶/۵ درصدی و فنی مهندسی با بازدهی حدود ۱۵ درصدی اشـاره کرد و در مقابل آن در جایگاه صنایـع کم‌بـازده گروه‌های خرده‌فروشـی با افت قیمتی ۴۴/۸۹ درصدی تک‌سهم فعال آن یعنی «قاسم»، سـایر حمل و نقل با بازدهـی منفی حـدود ۳۹ درصدی و در نهایت استخراج زغال سـنگ با بازدهی منفی ۲۰/۸ درصدی قرار گرفتند. از میان سـهام شـرکت‌هایی که در سه ماهه مورد بررسـی در بورس معامله می‌شدند، شرکت نورد آلومینیوم رشـد حدود ۲۰۳ درصـدی را تجربه کرد و از میان ۵۱۴ شـرکت فعال در بازار سـرمایه عنوان پربازده‌ترین سـهم را به خود اختصاص داد و رده‌های بعدی نیز به لوازم خانگی پارس با افزایش بیش از ۱۳۹ درصدی ارزش سـهام و شـرکت قند لرستان با رشد قیمتی حدود ۱۱۱ درصدی اعطا شـد. این در حالی است که شرکت‌های پتروشیمی کازرون با تحقق بازدهی منفی بیش از ۶۶ درصدی، سرمایه‌گذاری‌ها معیار صنعت پارس و نیز فارسیت اهواز هر کدام با کسب بازدهی منفی بیش از ۴۹ درصدی در جدول کم‌بازده‌ترین سـهام جای گرفتند. حجم معاملات نیز در ایـن مدت بیـش از ۵۲ میلیارد و ۱۶۷ میلیون سـهم به ارزش بیش از ۱۰۴ هزار و ۸۵۹ میلیارد ریال بوده است کـه حجـم معامـلات نسـبت‌به دوره مشـابه سال گذشته ۴۰ درصد افزایش داشـته و در پی آن ارزش معاملات طی دوره مذکور با رشد ۱۵ درصـدی همـراه بوده است.

عنوان شاخص	مقدار	تغییر	درصد
شاخص کل	۶۶۴۸۹/۵۰	۴۸/۱۰	۰/۰۷
شاخص قیمت(وزنی-ارزشی)	۲۶۵۴۵/۸۰	۱۹/۲۱	۰/۰۷
شاخص کل(هم‌وزن)	۱۰۲۰۷/۱۰	۲۴/۲۰	۰/۲۴
شاخص قیمت(هم‌وزن)	۸۷۵۱/۹۰	۲۰/۸۰	۰/۲۴
شاخص آزاد شناور	۷۲۶۲۲/۶۰	۹۳/۲۸	۰/۱۲
شاخص بازار اول	۴۷۶۴۱/۳۰	-۳/۱۹	-۰/۰۱
شاخص بازار دوم	۱۳۹۲۴۰/۹۰	۳۲۶/۸۶	۰/۲۴

بازار

بازگشت دلار به ۳۳۰۰ تومان

گروه اقتصادی | در دومیـن روز معاملاتی بازارهای جهانی در هفته جاری قیمت نفت خام و اونس جهانی طلا کاهش پیدا کرد. هر بشـکه نفت خام امریکا دیروز به ۴۷ دلار سقوط کرد. اونس جهانی طلا هم با کاهش قیمت به ۱۰۹۲ دلار رسـید. در چنین شرایطی ارزش یـورو در بازارهای جهانی در برابـر دلار پایین آمد. این در حالی بود که در بازار ارز تهران دلار، طلا و سـکه بالا رفت. هر دلار آمریکا دیروز در بـازار آزاد تهران ۳۳۰۰ تومان قیمت خورد. هر گرم طـلای ۱۸ عیار هم دیروز ۸۹ هزار و ۳۹۰ تومان بود. قیمت انواع سکه طلا هم با توجه به افزایش قیمت دلار اندکی گران شد. سکه تمام طرح قدیم و جدید دیروز ۸۷۶ هزار تومان و ۸۷۸ هزار تومان قیمت خورد. این در حالی بود که نیم سکه و ربع سـکه هم دیروز تا ۴۷۸ هزار تومان و ۲۶۹ هزار تومان بالا آمدند.

سـکه یک گرمی هم دیروز ۱۷۰ هزار تومان بود. در حالی که قیمت جهانی طلا در شرایط کنونی بالاتر از ۱۰۹۰ دلار در هر اونس تثبیت شـده اسـت، برخی تحلیلگران بر این باورند که قیمت طلا در شرایط کنونی هنوز از سـطح عادلانه خود فاصله دارد و قیمت عادلانه هر اونس طلا ۷۵۰ دلار اسـت. در واقع قیمت طلا باید ۳۰ درصد دیگر کاهش یابد تا به سـطح عادلانه برسد. مـدل قیمتـی دویچه بانک کـه عواملی مثل رشـد اقتصادی، ارزش دلار و عرضه پول و خرید طلا از سـوی بانک‌های مرکزی جهان را شامل می‌شود، نشان می‌دهد کـه ارزش واقعـی هـر اونـس طلا در شـرایط کنونـی ۷۸۵ دلار اسـت. میانگین قیمت هر اونس طلا در بلندمدت نیز بر اسـاس معیارهای واقعی یعنی با استفاده از شاخص برابری قدرت خرید حـدود ۷۷۰ دلار خواهـد بود. به اعتقاد تحلیلگران این موسسه مالی، تقویت ارزش دلار امریکا و افزایش احتمالی نرخ بهره فدرال رزرو می‌تواند فشـار زیادی را بر قیمت طلا در بلندمـدت وارد کند. کارشناسـان بر این باورند که ادامـه روند نزولی قیمت نفت می‌توانـد در نهایت به نفع قیمت طلا تمام شـود. توجیه این مساله این گونه است که افت قیمت جهانی نفت موجب کاهش فشارهای تورمی در امریکا خواهد شـد و این مسـاله لزوم افزایش نرخ بهره فدرال رزرو را کمتر خواهد کرد. این در حالی است که کاهش قیمت نفت می‌تواند محتمل‌ترین عامـل برای افزایش قیمت طلا در کوتاه‌مدت باشـد. کاهش قیمـت نفت نه تنها موجب کاهش قیمت انرژی در امریکا خواهد شد بلکه تاثیر زیادی بر افت نرخ تورم نیز خواهد داشـت. برخی تحلیلگران تکنیکال پیش‌بینی می‌کنند که قیمت هر اونس طلا تا سـال ۲۰۱۶ میلادی به کمتر از ۸۰۰ دلار خواهد رسید.

این در حالی اسـت که در تحلیل‌هـای دیگری نیز برخی این رقم را تا پایان سـه ماه سـوم امسـال ۱۰۵۰ دلار و تا پایان امسـال ۱۲۰۰ دلار اعلام کرده‌انـد. بانک جهانی نیز پیش‌بینی کرده اسـت کـه متوسـط قیمـت هر اونـس طلا تا سـال ۲۰۲۵ میلادی به کمتر از هـزار دلار خواهـد رسید. براسـاس آخرین تخمین‌ها میانگین قیمت هر اونس طلا در شش ماه دوم امسال به ۱۱۸۰ دلار خواهد رسید.

قیمت ارز در بازار آزاد

نام ارز	قیمت(تومان)
دلار	۳۳۰۰
یورو	۳۶۵۰
پوند	۵۱۲۰
درهم	۹۰۰
لیر ترکیه	۱۲۲۰

قیمت انواع طلا در بازار آزاد

طلا	قیمت(تومان)
مظنه مثقال	۳۸۷۲۰۰
گرم طلای ۱۸ عیار	۸۹۳۹۰
اونس جهانی (دلار)	۱۰۹۲
سکه تمام طرح قدیم	۸۷۶۰۰۰
سکه تمام طرح جدید	۸۷۸۰۰۰
نیم‌سکه	۴۷۸۰۰۰
ربع سکه	۲۶۹۰۰۰
سکه یک گرمی	۱۷۰۰۰۰

عدد نوشت

کاهش فعالیت انبوه‌سازان

۸۰ درصد

عضو انجمن انبوه‌سازان با اعلام کاهش ۸۰ درصدی فعالیت انبوه‌سـازان در دولت یازدهم، گفت: وزیر راه نبایـد بگوید نگران بانک مسـکن هسـتم و اینکه چگونه برای آن مشـتری جـور کنـم. آقـای آخوندی باید بگوید بـرای تولید مسـکن چه کنیم. محمدعلی ربانی اظهار کـرد: در دولت‌های گذشته یعنی تقریبا از سال ۷۲ به این طرف دولت‌ها همواره برنامه‌هایـی را برای بخش مسکن داشته‌اند. با توجه به اینکه نیاز کشور به مسکن بسیار زیاد بود (متقاضی زیاد)، اما عرضه در حد تقاضا نبود دولت برای افزایش سـاخت و سـاز برنامه‌هایی را اجرا کرد که توانست انبوه‌سازان مسـکن را جذب کند. وی تصریح کرد: از جمله این برنامه‌ها می‌توان به مشارکت انبوه‌سازان در سـاخت و ساز و عرضه مسکن از طریق مشارکت در زمینی اشاره کرد که از سوی سـازمان ملی زمین و مسکن در اختیار انبوه‌سازان قرار می‌گرفت.

بدهی دولت به گندمکاران

۲۰۰۰ میلیارد تومان

معاون وزیـر جهاد کشـاورزی از خرید تضمینی حـدود ۶/۵ میلیون تـن گندم از کشـاورزان خبر داد و گفت: حـدود ۲۰۰۰ میلیارد تومان از مطالبات کشـاورزان بابت خرید تضمینی گندم باقی‌مانده اسـت که جزو بدهی دولت و بانک‌ها به شمار می‌رود. علی قنبـری اظهار کـرد: از ابتـدای فصل برداشـت گندم تاکنون حدود ۶/۵ میلیون تن گندم از کشاورزان به ارزش بالغ بر ۷۵۰۰ میلیارد تومان خریداری شده است. تاکنون ۵۵۰۰ میلیارد تومان به گندمکاران پرداخت شده و حدود ۲۰۰۰ میلیارد تومان دیگر نیز از مطالبات کشـاورزان باقی مانده است که جزو مطالبات و بدهی‌های دولت و بانک‌ها به شمار می‌رود.

عبور کامیون از مرز ایران و ترکمنستان

روزانه ۱۰۰۰ دستگاه

وزیر راه و شهرسـازی گفت: تلاش شد علاوه بر تسهیل همکاری‌های مرزی زمینه برای امکان عبور یک هـزار کامیون در روز از مرزهای دو کشور ایران و ترکمنستان فراهم شود و به ترانزیت ۱۰ میلیون تن بار از طریق راه‌آهن برسیم. وزیر راه و شهرسازی و رییس طرف ایرانی کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و ترکمنستان با اشاره به اینکه اجلاس اقتصادی با ترکمنسـتان نخستین اجلاس منطقه‌ای ایران پس از جمع‌بندی مذاکرات هسـته‌ای با گروه ۱+۵ محسـوب می‌شود، گفـت: مبنـای کار دولـت توسـعه روابط منطقـه‌ای و صلح و ثبات در منطقه اسـت. عباس آخونـدی پس از امضای یادداشـت تفاهـم چهاردهمین اجلاس کمیسـیون اقتصادی ایران و ترکمنسـتان در نشسـت مشترک خبری با وزیر خارجه ترکمنستان با اشـاره به اینکه همزمان با سفر منطقه‌ای آقای ظریف به کشورهای عربی این اجلاس اقتصادی با هدف توسعه روابط با کشورهای آسـیای میانه برگزار شـد، گفت: توسـعه اقتصادی بزرگ‌ترین تضمین برای توسـعه همکاری‌ها میان ملت‌هاست.

صادرات نفت به هند

۱۱ میلیون تن

وزیـر نفت هند اعـلام کرد کـه واردات نفت این کشور از ایران در سال مالی ۲۰۱۵-۲۰۱۴ برابر با سـال ۱۳۹۳ ایرانی نسبت به سال قبل از آن تقریبا ثابت بوده و در حدود ۱۱ میلیون قرار داشته است. هند در سال ۲۰۱۵-۲۰۱۴، واردات نفت خود را از عربستان بیش از ۸ درصد کاهش داده و همزمان خرید نفت از آفریقا و امریکای لاتین را افزایش داده است. احتمالا این اقدام با هدف کاهش وابسـتگی دهلی به نفـت منطقه بی‌ثبـات خاورمیانه انجام می‌گیرد. دارمندرا پرادهان، وزیر نفت هند گفت: واردات نفت دهلی نو از عربستان در یک سـال منتهی به ۳۱ مارس ۲۰۱۵، از ۳۸/۱۸ میلیون تن سـال گذشته به ۳۴/۹۹ میلیون تن رسیده است.

بازگشت اظهارنامه‌های مالیاتی اصناف

۸۰ درصد

رییس اتاق اصنـاف نبود شـفافیت در فروش و مالیـات اصناف را رد کـرد و گفت: سازمان امور مالیاتی بیشـتر اظهارنامه‌های مالیاتی اصناف را قبول ندارد و در سـال ۹۳، ۸۰ درصد آن را رد کرد. علی فاضلی در پاسخ به ادعاهای وکیلی، معاون سازمان مالیاتی با اشاره به فعالیت یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحد توزیع، یکصد هزار بنگاه خدمات فنی و ۶۵۰ هزار واحد صنفی کوچک و متوسط در کشور گفت: از سـال ۸۸ تاکنون مالیـات اصناف همواره رو به رشد بوده اسـت و مقایسه آن با افزایش مالیات حقوق پذیرفتنی نیست.